

NORKOM
NORDISKA
KOMMUN-
FORSKNINGS
FÖRENINGEN

NORKOM
2020

KONFERENSDOKUMENTATION

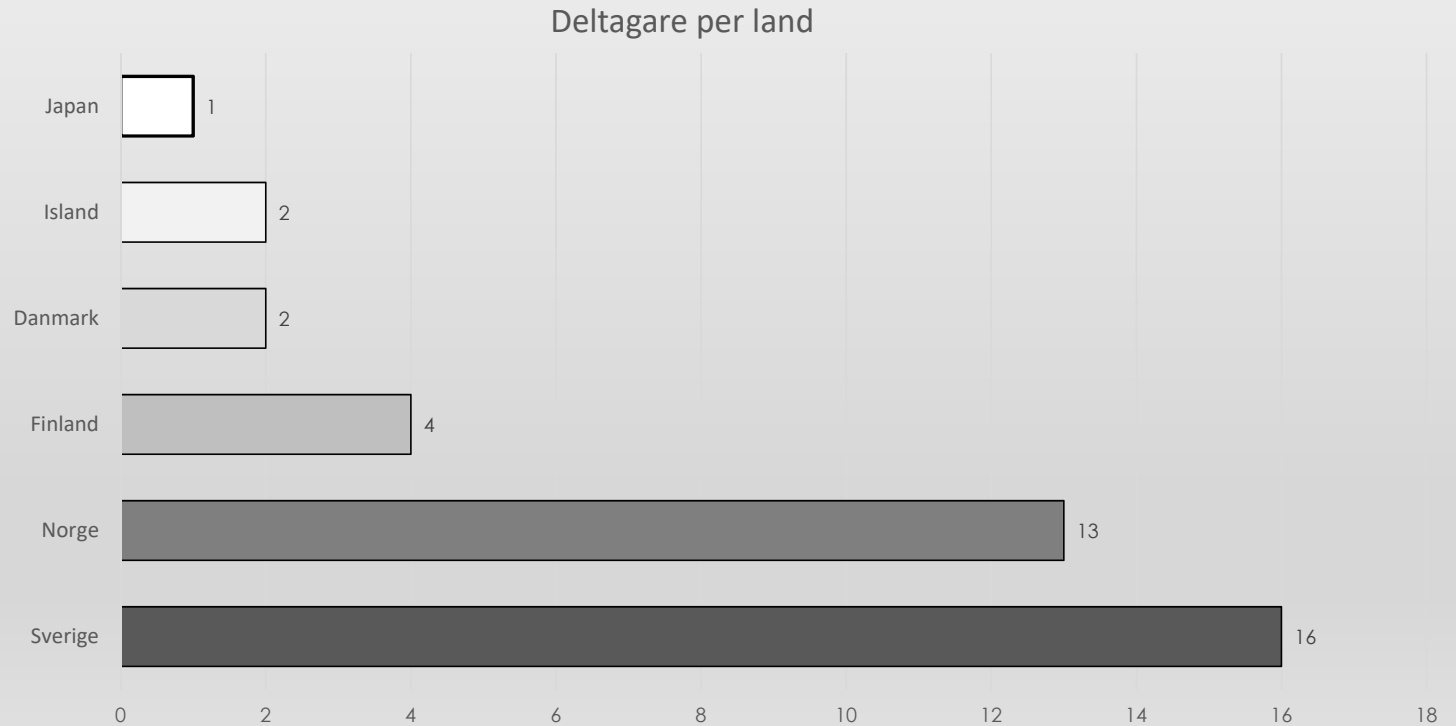
#NORKOM2020

Göteborgs universitet | Förvaltningshögskolan | SVERIGE

NORKOM | SIFFROR 2020

- 38 anmälda, 3 extra deltagare
- 34 papers
- 4 workshops

VÄLKOMNA

Hej och HJÄRTLIGT välkomna TILL DEN 29:E Norkom-KONFERENSEN. Jag heter YLVA N Bretzer.

Corona HAR STANNAT VÅRA SAMHÄLLEN. Vi är många som bär sorg, ilska och frustration. Vi forskare har många viktiga uppgifter att bidra med att belysa denna kris. NORKOM har hälften så många deltagare i år som ett vanligt år. Stort TACK till alla Er som deltar mitt i denna kris.

Ett stort tack riktas också till den lokala konferenskommittén Stig Montin, David Karlsson, Jenny de Fine Licht, Henrik Sandgren och Ewa Sjölin.

Konferensen roddades från vår radiostudio

Digital NORKOM 2020

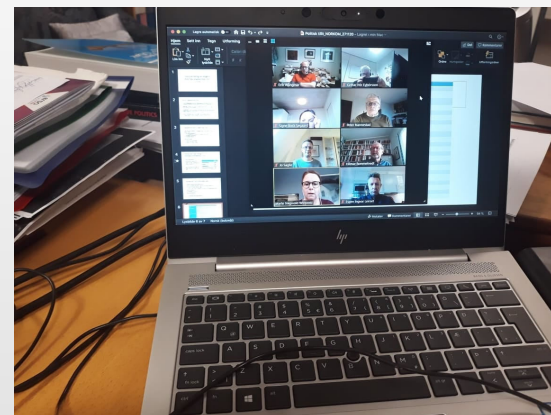

Foto:

Ylva och Kerstin

Foto: Henrik Sandgren

KRISTIAN VRAMSTEN - KOLV

- Kristian Vramsten, ordförande för Förvaltningshögskolans råd för forskning och utbildning och KOLV – ett samarbete mellan 10 kommuner Västra Götalandsregionen.
- Välkomna till NORKOM
- Vi i KOLV är särskilt glada för all den kompetens som utbildas vid Förvaltningshögskolan. Vi gillar även forskning och i dessa tider kanske särskilt forskning om kris.
- Med dessa ord hälsar jag och KOLV er varmt välkomna till den 29:e NORKOM-konferensen.

Kommunstyrelsens Ordförande (KSO),
Mölnåls Stad

MALIN QUICK OLJELUND

- Malin talade om Covidpandemin och den utmaning det innebär för regeringen, regioner och kommuner
- Kommuner och regioner har en hög grad av självstyre, vilket blir komplicerat under hanteringen av en pandemi. Kanske kommer det att utredas om det behövs en pandemilag eller en ny krislagstiftning i framtiden.
- Samtidigt har krisen också inneburit att många frågor har ställts om den svenska förvaltningsmodellen, det har inneburit ett samtal om hur den faktiskt ser ut, ja, en slags folkbildning faktiskt.

Foto: Kristian Pohl/Regeringskansliet

JON PIERRE

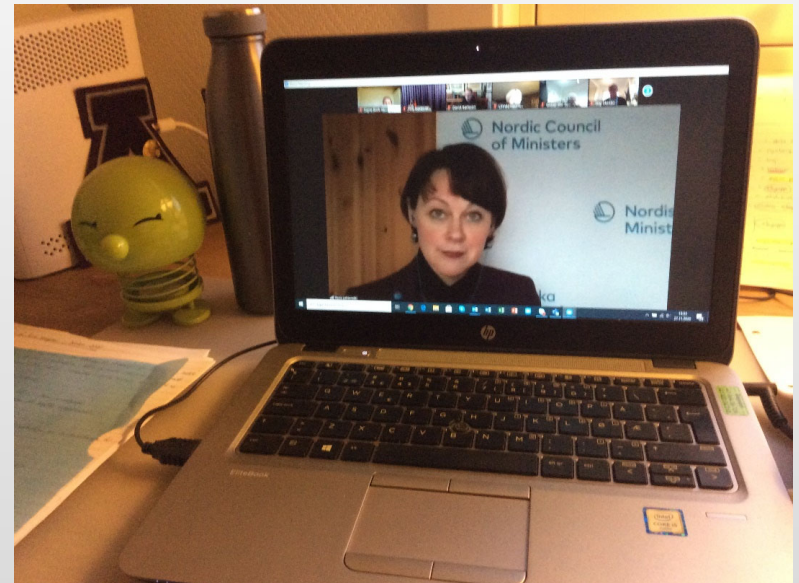
Jons anförande hade rubriken *Collaborative Governance: Why, with whom, and with what outcomes?*

- Inledningsvis talade han om *potentialen* i att studera hur städer styrs, genom att knyta an till Robert Dahls berömda studie *Who Governs?* Städer är utmärkta platser för att undersöka hur beslut och styrning egentligen går till.
- Samverkan har funnits så långt tillbaka som vi vet, ändå kommer vi på nya ord för det, menade han, och visade en stege med olika typer och grader av samverkan.
- Medan samverkan på 1970-talet var mest mellan företrädare för näringsliv och fackföreningar, har samverkan idag en helt annan koppling till flernivåsystemet, globalt och lokalt.

PAULA LEHTOMÄKI

- Nordiska ministerrådets Generalsekreterare Paula Lehtomäki höll konferensens avslutningstal. Hon var stolt över att vi genomförde konferensen, trots denna svåra period.
- Hon diskuterade många olika utmaningar som de Nordiska länderna har fått erfara, inte minst för att det nordiska samarbetet ska bli mer långsiktigt hållbart.
- Utmaningarna i Nordens gränsområden har kommit upp till ytan och har tydliggjort behovet av ett tydligare arbete i dessa frågor.
- Hon avslutade och önskade NORKOM lycka till.

ARBETSGRUPP 1

Norkom - arbeidsgruppe 1. Lokal demokrati – val, velgere osv.

Arbeidsgruppen har fungert bra faglig. Bidragene har vært interessante og deltagerne har vært godt forberedte. Det har vært noe variasjon i både tema, teoretiske perspektiver og hvor ferdige de enkelte bidragene har vært. 7 papers totalt skrevet av forskere fra Island, Sverige, Danmark og Norge. Variasjon og brede i tema er imidlertid ikke en hindring eller begrensning for gode diskusjoner. Tvert imot. Deltagerne har alle hatt et godt utgangspunkt for å bidra i diskusjonene ut ifra egne forskningserfaringer og kjennskap til forskning generelt. At arbeidsgruppen har vært digital, har ikke vært en hindring for gode faglige diskusjoner. Tidsmessig har gruppen brukt litt mer enn det som var satt opp. Dette og pga behovet for «pause fra skjermen» har nok medvirket til at deltagerne ikke har deltatt på alle fellesarrangementer.

Gruppen er enige om at den største utfordringen ved det digitale formatet er knyttet til det sosiale. Flere av deltagerne har også gitt uttrykk for at konferansens sosiale ambisjoner kanskje ikke er helt realistiske når alt foregår digitalt. Dels er det krevende å sitte foran en skjerm en hel dag. Dels sitter de fleste på hjemmekontor og det å avsette hele dager og kvelder til konferansedeltagelse kan være vanskelig gitt det også er andre hensyn å ta; f.eks hensyn til andre familiemedlemmer (som også har hjemmekontor).

En oppfordring til arrangementskomiteen: Sende en mail til alle deltagere og gi dem mulighet til å sende inn sitt paper-abstrakt som så blir lagt ut på konferansens nettside sammen med paper-tittel og kontraktinfo til forfatterne.

Grétar Þór Eypórsson og Signe Bock Seegaard

ARBETSGRUPP 2

Norkom - arbeidsgruppe 2. Grupp 2. Reforme – stat, region, kommun

Det ble presentert 7 papers i denne arbeidsgruppen. I tillegg var det en presentasjon uten utsendt paper og en deltaker som deltok uten paper. Både paperne og presentasjonen hadde en dedikert kommentator hver.

4 av paperne tok opp ulike sider ved kommunal organisering. Tema her var bruk av utkontraktering i nordiske kommuner (Ylva N Brentzer og Christian Lindholst), intern motstand mot innovative løsninger i svensk kommunesektoren (Daila Mukhtar-Landgren) og lokalpolitikernes oppfatninger av økonomi i egen kommune gjennom bruk av ulike former for performance indicators (David Karlsson).

2 paper tok opp ulike sider ved den nylig gjennomførte norske kommunereformen. Ett av disse fokuserte på velgernes oppfatninger omkring reformen (Jan Erling Klausen) og ett av dem hadde den norske fylkesmannens rolle i reformen som tema (Anne Lise Fimreite og Yngve Flo).

ARBETSGRUPP 2

Norkom - arbeidsgruppe 2. Grupp 2. Reformert – stat, region, kommun

Forts.

Gruppens siste paper var skrevet med utgangspunkt i en rapport om kommunalt selvstyres stilling i dagens Sverige og ble lagt fram av Bo Per Larsson. Dette paperet hadde ikke en vitenskapelig innretning, og var skrevet mer som et policynotat til SKR.

Vifill Karlsson fra Island hadde ikke sendt ut paper på forhånd, men presenterte analyser knyttet til hva som kan tjenes på å slå sammen kommuner på Island.

Hvert forfatter fikk 5 minutter til å legge fram sitt paper. Deretter var det 10 minutters forberedt kommentar før det var en åpen diskusjon på 15-20 minutter. Samtlige paper fikk kommentarer også fra andre enn oppsatt kommentator og flere av paperne vekke diskusjoner som måtte avsluttes av gruppelederne etter som tiden var brukt opp. Til tross for et noe krevende digitalt format (zoom), er det vår oppfatning som gruppeledere at innspillene og diskusjonene også denne gangen var nyttig for forfatterne. Noe samlet oppsummering av innholdet i paperne er vanskelig gitt at de var både på ulikt ferdigstillelsesnivå og at tematikkene var så pass ulike.

Anne Lise Fimreite och Jan Erling Klausen

ARBETSGRUPP 3

Norkom - arbeidsgruppe 3. Velfærdsproduksjon, governance, målstyrning osv

Arbeidsgruppe 3 samlet forskere opptatt av governance og styring, og hadde deltakelse fra Sverige og Norge. Se oversikt over forskere, paperstittel og kommentatorer nedenfor.

Arbeidet i gruppen var organisert i tråd med «Norkom-tradisjonen», med 10-15 minutters presentasjon av hvert paper, etterfulgt av inntil 10 minutters kommentarer fra to deltakere, og deretter en felles diskusjon.

Tematisk var det stor variasjon, men flere av paperene tok opp ulike forhold knyttet til Covid-19. Pandemien har, på en svært interessant måte, synliggjort viktige forskjeller mellom europeiske land, og også innad i Skandinavia, når det gjelder organisering og styring. I den grad det var en «rød tråd» i arbeidsgruppen, så fungerte covid-19 som en referanseramme for mange av diskusjonene.

Flere i gruppen var nye på Norkom. Paperpresentasjoner og -diskusjoner over Zoom fungerte bra, både teknisk, pedagogisk og sosialt, og tilbakemeldinger per epost i etterkant indikerer at deltakerne var fornøyde.

Asbjørn Røiseland och Vanja Carlsson

ARBETSGRUPP 4

Norkom - arbetsgrupp 4. Management – ledning och styrning

- Saknar att mötas. 'Jag deltar bara delvis, utan paper'. Positivt, väldigt trevligt.
- Många olika slags texter gör det intressant.
- Jag har fått mycket input från andra papers. Man hittar likheter fast man skriver om helt andra saker.
- Vi har god tid. Det blir inte bara presentationer. Och alla har faktiskt läst alla papers.
- Stämningen är god, inspirerande och hjälpande.
- En fördel att grupperna fördelas av arrangören.
- Ett plus när någon påtalar ens tankefel, man blir blind inför sin egen text.
- Det digitala har fungerat bra.
- Det är ett prestigelöst sammanhang.

Linnéa Henriksson och Louise Skoog

JULEMIDDAGEN

De isländska jultomtarna – 13 stycken och Grýla och Leppalúði är deras föräldrar.

Jultomtarna på Island är annorlunda än någon annan stans på jorden. De är sammanlagt tretton stycken och tomtemor och –far heter Grýla och Leppalúði.

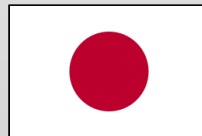
Familjen bor i bergen. Inget vet precis var de har sitt hem. Grýla och Leppalúði är ett ganska otäckt par. Tomtemor Grýla är stor och ful och hennes favoritmat är kött från olydiga barn. Hon är därför ofta ute och letar dessa besvärliga barn. Hennes man, tomtefar, är mycket mindre och trevligare. Han håller sig mest hemma i grottan och är bara lat och ids inte göra något. De har en katt, "Julkatten". Han är fräck och brukar skrämna dem som inte fick nya kläder inför julen – eller åtminstone stjåla julmaten från dem.

Grýla och Leppalúði

(Teckningarna är från webbsidan "jolamjolk.is")

Jultomtarna kommer till bygden, en per natt från den 12 december och fram till julafton.

GLÖM INTE!
HÅLL UTKIK EFTER
INBJUDNINGAR TILL NÄSTA
NORKOM I NOVEMBER 2021

Junya Okuno is with Grétar Þór Eypórssón and Stig Montin.

Yesterday at 7:49 AM · 🌐

I torsdags och fredags var jag med på konferensen, NORKOM2020 (Nordiska Kommunforskareföreningen) och presenterade mitt papper. Diskussionerna i arbetsgruppen var givande och de sociala aktiviteterna, som ersattes digitalt under pandemin, pågick även utan fysisk kontakt väldigt bra i en varm atmosfär som bekräftade den nordiska gemenskapen och öppenheten till världen. Den digitala julemiddagen efter konferensen, då man drack och åt framför datorn, fungerade bra för att föra samman olika nordiska jultraditioner på ett väldigt trevligt sätt. Det var tur för mig att jag kunde delta i denna fantastiska konferens hemifrån i år istället för att behöva köpa flygbiljetter till Sverige och att jag fick lära känna många nya personer som har ett gemensamt intresse för förvaltningen.

LÄNKAR TILL NY KOMMUNFORSKNING

Grétar Thór Eythórsson	https://nome.unak.is/wordpress/volume-15-no-1-2020/new-double-blind-peer-reviewed-article/local-democracy-in-the-west-nordic-countries/
Espen Leirset	https://www.researchgate.net/publication/331422446 Er norske kommuner for åpne
Leirset & Røisland	https://press.nordicopenaccess.no/index.php/noasp/catalog/view/80/474/3653-1
Louise Skoog	https://gupea.ub.gu.se/handle/2077/58103
Thomas Margel Myksvoll	http://ojs.ub.gu.se/ojs/index.php/sjpa/article/view/4843
Toril Ringholm	https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/23311975.2019.1632045
Jan-Erling Klausen	https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/1478929919887649
Grétar Thór Eythórsson Pekka Kettunen Jan Erling Klausen Siv Sandberg	https://link.springer.com/chapter/10.1007%2F978-3-319-62819-6_6

LÄNKAR, FORTS.

Lindholst & Balle Hansen

<https://www.palgrave.com/gp/book/9783030324773>

Lindholst & Hedegaard

https://www.djoef-forlag.dk/openaccess/nat/files/2019/2019_2/NAT_2_2019_4.pdf

Lindholst

<https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/17487870.2019.1671192>

Bergström; Franzke; Kuhlmann;
Wayenberg

<https://www.palgrave.com/gp/book/9783030560584>

Bo Per Larsson

<https://skr.se/demokratiledningstyrning/politiskstyrningfortroendevalda/nyheterpolitiskstyrning/arkivpolitiskstyrning/nyrapportbelyserviktenavettlokalsjalvstyre.34021.html>

<https://press.nordicopenaccess.no/index.php/noasp/catalog/view/80/474/3653-1>